

VERSIE VOOR BESLUITVORMING

GGDrU
De heer M. Sprenger
Postbus 51
3700 AB ZEIST

Behandeld door	M.W. van der Velde	Datum	volgt
Doorkiesnummer	14030	Ons zaaknummer	30110562
E-mail	marianne.van.der.velde@utrecht.nl	Onderwerp	Zienswijze gemeente Utrecht kaderbrief 2026
Bijlage(n)	Geen	Verzonden	
Uw kenmerk			
Uw brief van	11 december 2024		Bij antwoord datum, zaaknummer en onderwerp vermelden

Geachte heer Sprenger,

Op 11 december 2024 hebben wij uw concept kaderbrief 2026 ontvangen met het verzoek om uiterlijk 14 maart 2025 een eventuele zienswijze in te dienen. Van die gelegenheid maken wij graag gebruik.

Voordat wij hierop in gaan, willen wij onze waardering uitspreken voor het erkennen van de moeilijke financiële jaren die alle gemeenten tegemoet gaan. We zien in de kaderbrief terug dat u rekening houdt met aankomende bezuinigingen en waarderen dat er tijdig in overleg is gegaan met de gemeenten over de mogelijke gevolgen. Dit heeft in 2024 geleid tot een gezamenlijk traject om te komen tot keuzes over de inhoudelijke en financiële richting. De uitkomst zoals ook omschreven in de kadernota, is dat de GGDrU gaat voor inhoudelijke doorontwikkeling met een financiële taakstelling gericht op een toekomstbestendige GGD. Deze uitkomst sluit aan bij onze wens om ondanks de financiële beperkingen een kundige en toekomstbestendige GGD te hebben waarop Utrecht kan vertrouwen.

Financieel kader

Wij zijn zeer te spreken over het uitgangspunt van de kaderbrief 2026 dat de taakstelling van de GGDrU in 2026 gepaard gaat met een scherpe blik op de financiën en dat er geen verzoek ligt bij gemeenten voor extra financiële middelen. Wat ons betreft is dat volledig in lijn met de huidige ontwikkelingen en met de uitgangsprincipes van soberheid en doelmatigheid, zoals omschreven in de kaderbrief 2026. Deze principes zullen ook onderdeel zijn van onze sturing als opdrachtgever.

Toch willen we in deze zienswijze op de concept kaderbrief 2026 opnieuw benadrukken dat de kwetsbare financiële positie van de gemeenten de komende jaren zwaar onder druk staat. De bezuinigingen die vanuit het Rijk zijn doorgevoerd, hebben directe gevolgen voor de gemeentelijke begrotingen, en Utrecht is hierin geen uitzondering. Dit betekent dat ook de gemeente Utrecht, net als vele andere gemeenten, scherpe financiële keuzes moet maken. Welke keuzes dit precies zullen zijn, zal pas medio 2025 duidelijk worden. Het is te verwachten dat deze keuzes niet alleen de gemeentelijke organisatie en onze dienstverlening raken, maar ook gevolgen zullen hebben voor onze partners, waaronder de gemeenschappelijke regelingen zoals de GGDrU.

Gezien de bezuinigingen van het Rijk, die de financiële ruimte voor gemeenten sterk verminderen, is het van groot belang dat we als gemeente Utrecht vroegtijdig het gesprek aangaan met onze

partners. We hechten aan goed opdrachtgeverschap en willen open en transparant zijn over de vooruitzichten en de keuzes die ons te wachten staan. Wij blijven ons inzetten om ondanks de bezuinigingen een betrouwbare en toekomstbestendige GGD te waarborgen, maar de komende jaren zullen weliswaar niet zonder uitdagingen zijn.

Bij een aantal punten in uw kaderbrief schrijft u dat de volledige consequenties van de verminderde financiële mogelijkheden nog niet allemaal inzichtelijk zijn en daar later nog op terug komt. Wij gaan ervan uit dat deze uitwerking in lijn is met uw uitspraak om zo doelmatig en zoveel mogelijk binnen de eigen begroting met incidenteel beschikbare middelen binnen de begroting van de GGDrU te werken. Wij kijken uit naar deze uitwerking.

Specifieke onderwerpen

Naast bovenstaande reactie op hoofdlijnen, staan er in uw kaderbrief een aantal trends en ontwikkelingen benoemd. In lijn met de opbouw van uw conceptkadernota geven wij een aantal punten mee. Dit doen wij alleen over de trends en ontwikkelingen waarvoor de GGDrU in de gemeente Utrecht actief is.

Een gezonde en veilige leefomgeving

In de kadernota stelt u dat 'Gezondheid is ieders grootste goed' en refereert u aan de bezuinigingen die gedaan worden op publieke gezondheid, zoals blijkt uit het Regeerprogramma en de Miljoenennota. Wij herkennen dat de inzet op de publieke gezondheid onvoldoende is om de grote maatschappelijke thema's van de komende jaren (vergrijzing, mentale gezondheid, gezonde jeugd) adequaat het hoofd te bieden. Specifiek erkennen we ook het belang van de uitvoering van de reguliere infectieziektebestrijding en de inzet die de GGD pleegt ten behoeve van Corona en de daarmee gepaard gaande crisissparaatheid bij een eventuele volgende epidemie/pandemie. Wij zullen de boodschap van inzetten op publieke gezondheid en een GGD die crisis paraat is ondersteunen en actief uitdragen. Het is van belang om aan te geven dat we ons moeten voorbereiden op crisissparaatheid en dat gemeenten geen mogelijkheden hebben om bezuinigingen vanuit de Rijksoverheid op te vangen. Samen met u voeren wij graag de lobby richting het Rijk om deze thema's beter onder de aandacht te brengen.

Vaccinatiegraad

Het is bekend dat de vaccinatiegraad daalt zowel landelijk als in Utrecht en dat met een dalende vaccinatiegraad de gezondheidsrisico's toenemen. We zijn dan ook zeer te spreken over de extra 7 miljoen die het Rijk voornemens is om in 2025 vrij te spelen voor het inzetten, intensiveren en uitbreiden van de fijnmazige wijkgerichte aanpak voor het verhogen van vaccinatiegraad in de vier grote steden. Er is contact geweest met partners in de stad, waaronder de arts infectieziektebestrijding van GGDrU, over wat de gemeente Utrecht kan doen om samen met onze partners de vaccinatiegraad te verhogen. De input uit het gesprek wordt meegenomen in het actieplan dat de gemeente Utrecht de komende periode gaat opstellen.

Dat vanuit de bestemmingsreserve vanuit de GGDrU ook extra gelden beschikbaar zijn gekomen om het RVP-Proces (Rijksvaccinatieprogramma) te optimaliseren, doelgroepgerichte pilots in te zetten, het vaccinatiegraad dashboard door te ontwikkelen en in te zetten op lobby en programmaleiding is van groot belang in de aanpak tegen een dalende vaccinatiegraad. Wij waarderen de nauwe samenwerking met de GGDrU om deze aanpak vorm te geven en gezamenlijk de vaccinatiegraad in Utrecht te verhogen.

Kind naar gezond gewicht

De kadernota geeft aan dat de GGD geen mogelijkheden ziet om met de huidige financiële vergoeding de centrale zorgverlener in te zetten in de regio Utrecht. De JGZ van de GGD zet in op een verdere verkenning met de wethouders en de zorgverzekeraar over de financiering. Waar mogelijk sluit Utrecht graag aan bij deze verkenning. Ondanks dat de gemeente Utrecht geen JGZ taken afneemt bij de GGD, zijn de afwegingen die meespelen voor de inzet van de centrale zorgverlener en de ontoereikende kosten hetzelfde. Om te voorkomen dat we als GGD en gemeente Utrecht overeenkomstige gesprekken met de zorgverzekeraar gaan voeren, stellen we voor om op dit dossier te kijken waar we elkaar kunnen versterken en gezamenlijk in kunnen optrekken.

Langer gezond zelfstandig

Wat betreft het Meldpunt Advies en Bezorgd (MAB) is het standpunt niet veranderd ten opzichte van het voorgaande jaar. We willen benadrukken dat het voor de gemeente Utrecht belangrijk is om binnen de begroting te blijven. Helaas is dit in 2024 niet mogelijk gebleken en blijkt uit de prognose van de GGD voor de komende jaren dat de kosten zullen blijven stijgen. Ondanks de constatering dat het aantal meldingen bij het Meld- en Adviespunt Bezorgd (MAB) zal blijven stijgen, en daarmee de kosten voor gemeente zullen oplopen, willen we benadrukken dat die ruimte er in de begroting niet is. We zijn dan ook gesprekken gestart over de toekomstbestendigheid van onze samenwerking op dit dossier en hebben afgesproken als partners hiernaar te kijken. We verwachten in 2025 en 2026 dan ook een proactieve gezamenlijke insteek waarbij de kwaliteit en het drukken van kosten belangrijke criteria zijn. Daarbij willen wij het MAB weer meer inzetten waar het ooit voor bedoeld was, namelijk een ingang voor inwoners en een sluitstuk in de samenwerking tussen het sociaal domein en veiligheid waar mensen die niet goed in beeld zijn naar toe te leiden. We verwachten de steun van de GGDrU om dit gezamenlijk uit te zoeken en aan te passen.

Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG)

We zijn bekend met het veranderende beleid van de Rijksoverheid ten aanzien van specifieke uitkeringen (SPUKs) en het voornemen om deze met 10% te korten. Onduidelijk is nog wat een eventuele overheveling naar het gemeentefonds betekent voor de herverdeling van de middelen.

Ook is het nog onduidelijk of dit budget geoormerkt in het gemeentefonds komt. U roept op om waar mogelijk deze allocatie van middelen te specificeren binnen het gemeentefonds. Als gemeente nemen wij dit serieus en hebben ten aanzien van Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG) een proactieve betrokken houding, zoals ook blijkt uit ons coalitieakkoord. In Utrecht zijn voor ASG middelen gereserveerd. Wij herkennen dat de regio Utrecht achterblijft in het toegekende budget vanuit de regeling ASG. Ook tijdens het werkbezoek van staatssecretaris Karremans kwam het regionaal verschil in de toegekende budgetten naar voren. Samen met u voeren wij graag de lobby richting het Rijk om deze verdeelsleutel passender te krijgen.

Tevens benoemt u nog enkele ontwikkelingen binnen de forensische geneeskunde. Zoals al in eerdere zienswijzen aangegeven, verwachten wij dat u voor de verbreding van het takenpakket kostenneutraal zult blijven.

Conclusie

Wij waarderen de inzet van de GGDrU en zien de belangrijke rol die zij speelt binnen het domein van de publieke gezondheid. Wij kijken er naar uit samen met u de komende periode ook weer met dit belangrijke onderwerp aan de slag te gaan. Waarbij we expliciet willen inzetten op nog verder bundelen van onze krachten om te komen tot de beste inzet voor de stad. Daarbij hopen wij op een continuering van het onderlinge begrip voor de moeilijke financiële situatie die ons beiden de komende jaren te wachten staat.

Graag zien wij uw reactie op deze zienswijze tegemoet.

Hoogachtend,
Gemeenteraad van Utrecht,

de griffier,
Miguel Israel

de voorzitter,
Sharon A.M. Dijkma